

Передумови становлення соціології мови

Постановка проблеми. «Спочатку було Слово». Ця фраза з Біблії передує багатьом науковим текстам, бо вказує на значущість лексичних засобів спілкування, хоч невербальні засоби, звісно, були й залишаються. В українській мові щойно народжених дітей тривалий час називають словом «немовля». Це саме підкреслює те, що спочатку свого життя кожна людина вдається до досить стандартних позамовних сигналів відображення свого стану, незадоволення певних потреб, вираження емоцій тощо. Згодом у мовному середовищі певного етносу дитина набуває знань і навичок вербального спілкування, а згодом, можливо, вивчає навіть кілька національних мов, мову тварин або мову комп'ютерів тощо. Інтерес до вивчення мови вперше з'являється в давній Індії, що було викликано практичними причинами. Священні гімни, складені на класичній мові давньоіндійської писменності (санскриті), виникли у 1500 р. до н.е., а вже у V ст. до н.е. санскрит перестав вживатися у повсякденному житті як засіб спілкування. Прагнення зберегти точність відтворення священних гімнів і викликало появу мовознавства, адже санскрит як літературна мова з особливими нормами потребував спеціального вивчення [1]. А в середині 50-х років XX ст. лінгвісти-теоретики зіткнулися з непримиренним протиріччям між

постулатами структурної лінгвістики («у структурному відношенні усі мови рівні», «усі мовці, які однаковою мірою володіють мовою, рівні») і реальністю в соціумі, в якій ані мови, ані мовці не рівні, що призводить до конфліктів та інколи до трагічних наслідків. До того ж ці часи були часами деколонізації і проголошення незалежності численних держав на різних континентах. У разі поліетнічності в певній країні виникала практична необхідність: впорядкувати використання різних, у тому числі племінних, мов; здійснити певну стандартизацію мов; встановити статус державної мови. Усвідомлення важливості звернення до знань, що лежали за межами власне мови, стало причиною виникнення соціолінгвістики або/і соціології мови, розвиток якої(их) дотепер залишається описаним неоднозначно і фрагментарно.

Цілі статті полягають у здійсненні реконструкції теоретичних передумов виникнення та інституціоналізації соціології мови і передбачають також реконструкцію умов виникнення і функцій мови в соціокультурній системі.

Аналіз публікацій і виклад основного матеріалу. Відповідно до простого і ємного визначення Ф. де Соссюра, мова – це система диференційованих знаків, що відповідають диференційованим поняттям [2]. Для передачі і сприйняття таких

знаків може служити в принципі кожне з п'яти почуттів (глухі спілкуються за допомогою зору; люди, позбавлені зору, читають і пишуть завдяки дотику, користуються також мовою запахів чи смакових відчуттів). І хоча для більшості людей мова – це насамперед звук, питання щодо походження мови набагато ширше питання походження артикуляції. Тобто здатність використовувати мову може виявлятися по-різному, обов'язково у звуковій формі.

Стосовно походження мовних знаків є дві основні точки зору: перша – мовні знаки спочатку мали вербально-звуковий характер і виникли в наших далеких пращурів із різних природних вокалізацій; друга – звуковій мові передувала жестова, що могла сформуватися на основі кінетичних і мімічних рухів. Прибічники першої точки зору припускають, що зі збільшенням кількості об'єктів, явищ та відносин, які потребували позначення, збільшувалося фонетичне різноманіття вокалізацій і, врешті-решт, єдиним виходом стало наділення значеннями не окремих звуків, а їх легкокорозрізняваних і численних сполучень. Проте спеціалісти вважають, що ця гіпотеза стосується появи не мови як знакової системи, а мовлення. На сьогоднішній день переважає кількість прихильників другої точки зору з огляду на важкоспростовуваність ряду аргументів.

По-перше, у мавп вокалізації слугували і слугують часто не для передачі інформації, а для привернення уваги до візуальних, тактильних або інших сигналів; по-друге, пріоритет жестовій мові могла забезпечити іконічність, властива їй більшою мірою, ніж звуковій; по-третє, формування органів мовлення завершилося на порівняно пізніх стадіях еволюції людини; нарешті, по-четверте, маленьким дітям, за даними досліджень, опанування жестової мови дається легше, ніж голосової [3, с. 80–81].

Які б не були передумови появи та використання мовних знаків, це, за висновками науковців, відбулося не з появою досить кмітливих для її винаходу індивідів, а набагато пізніше, коли різко зросла кількість необхідної для життя первісного суспільства інформації і з'явилася потреба в нових штучних засобах її збереження і передачі. Як відомо, протягом десятків тисяч років, що минули з часу виникнення нашого біологічного виду, існували і тепер існують неписьменні суспільства, члени яких, потрапивши в інше культурне середовище, легко могли б освоїти (і часто це справді відбувається) грамоту. “Здатність читати і писати існувала протягом довгого часу, але була реалізована лише тоді, коли писемність була винайдена і почала передаватися з покоління в покоління. А винайдена вона була тільки тоді, коли спосіб життя, що ускладнився, почав вимагати її практичного застосування” [4, с. 465]. Те саме стосується й становлення мови. “Потреба в комунікації породжує засоби комунікації (спілкування) і закріплює, і змінює, і вдосконалює їх” [5, с. 67].

Отже, виникають питання: 1) чому ж серед гомінідів потреба в комунікації досягла такого рівня, що тих засобів їй задоволення, які дісталися їм у спадщину від попередньої стадії розвитку, виявилось недостатньо? 2) чому їм довелося застосовувати ті інтелектуальні резерви, якими так завзято “нехтують” людиноподібні мавпи, що спостерігається нами, і почати дедалі активніше вдаватися до таких способів спілкування, які потребують використання знаків? Це пояснюють загальним ускладненням як поведінки, так і середовища існування гомінідів, що почалося при-

близно 2,5–3 млн. років тому і полягало насамперед у розширенні кола використовуваних ресурсів, входженні в практику нових способів і засобів життєзабезпечення, появі нових аспектів у взаєминах між особинами і групами, зокрема, збільшення деякої “межової” кількості гомінідів у спільнотах і внаслідок цього пошук нового ефективного способу підтримання соціальної стабільності замість грумінгу. Зміни, що відбувалися, пропонують розглядати як першу культурну революцію в розвитку людства. Світ гомінідів ставав усе різноманітнішим, для життя в ньому було потрібно чимраз більше знань про все більшу кількість речей. При прийнятті рішень усе ширше ставав вибір можливих варіантів і все більше факторів треба було враховувати, щоб у підсумку рішення не виявилось фатальним. Дедалі частіше виникали ситуації, коли вроджених (інстинктивних) сигналів виявлялося недостатньо для взаєморозуміння, координації дій, повідомлення життєво важливої інформації, тому доводилося доповнювати ці сигнали новими, що мали вже знаковий характер [3, с. 72–73].

Таким чином, маємо перші обриси соціальних функцій мови, але для того щоб детально описати їх, потрібно спочатку з'ясувати, як науковці їх розрізняють і називають. М. Сафронова вважає, що підходи до розв'язання завдання щодо визначення функцій мови беруть початок з книги К. Бюлера “Аксіоматика лінгвістики”, виданої в 1933 р. Більшість з тих, хто займався цим пізніше, прямо посилався на Бюлера як на свого попередника. Бюлер розглядав те, що він називав “актом комунікації”, і виокремлював у ньому три провідних компоненти: той, хто говорить, адресат і “зовнішня ситуація” (стосовно якої здійснено висловлювання). У кожному висловлюванні Бюлер виокремлював три функції: експресивну, вокативну (звернення) і описову.

Дж. Лайонз практично повторив схему Бюлера у своїй “Семантиці”. Він теж виділив три основні функції мови, але надав їм дещо інше наповнення:

чисто інформативна, описова функція, яка полягає в “передачі фактичної, позитивної інформації”;

соціальна функція, “яка слугує, як усі інші наші поведінкові дії, встановленню і збереженню соціальних структур”;

функція вираження, “для вираження нашого ставлення до чогось і своєї особистої позиції”.

Проте Лайонз не дійшов до тих серйозних доповнень, що у 1960 р. вніс до розгляду Р. Якобсон [6]. Згідно з Н. Мечковською Якобсон зробив це на основі теорії комунікативного акту, схема якого була запропонована одним із творців кібернетики К. Шенноном у роботі “Математична теорія зв'язку” (1948).

Головні компоненти комунікативного акту, відповідно до Якобсона, такі: *адресант* – *референція* (*контекст*), *повідомлення*, *контакт*, *код* – *адресат*. З *адресантом* (відправником повідомлення) і *адресатом* (одержувачем повідомлення) пов'язані такі функції, як регулятивна або заклично-спонукальна, тобто функція регуляції поведінки адресата з боку відправника повідомлення, і експресивна або емотивна функція, що полягає у вираженні суб'єктивно-психологічного стану того, хто говорить. *Референція* (лат. *referre* – повідомляти, доповідати; називати; співвідносити) – це зміст повідомлення. У здійсненні референції, тобто в повідомленні певної інформації, полягає комунікативна функція мови/мовлення. З референцією пов'язана й інша важлива функція мови – пізнавальна. *Код* у мовній комунікації – це та мова чи її варіант (діалект, сленг, стиль), що використовують учасники даного комунікативного акту. Якщо висловлення спрямоване на те, щоб пояснити характер використання коду (мови), то має місце метамовна функція. *Повідомлення* розуміється як процес і результат породження мови, тобто текст. Спрямованість на повідомлення як таке, зосередження уваги на повідомленні заради нього самого – це поетична, чи естетична функція мови. Якщо мета конкретного комунікативного акту полягає в тому, щоб налагодити чи усталити контакт між його учасниками, то функція мови – фатична [7].

Як бачимо, соціальну функцію мови, виділену Лайонзом, за Якобсонівським поділом можна насамперед виразити через комунікативну,

пізнавальну та регулятивну функції. Через комунікативну – тому що вона є засобом зв'язку (комунікації) між людьми; через пізнавальну – тому що саме завдяки мові передаються “у спадок” сформовані соціальні стереотипи, що визначають стандартні форми поведінки людей у суспільстві; через регулятивну – тому що обмін інформацією і наступна селекція (відбирання і вибір) цінностей впливають на успішність просування до досягнення істини в пізнанні і справедливості в суспільстві, сприяють підвищенню або зниженню рівня організованості в соціальних структурах.

Мова до того ж є найуніверсальнішим засобом спілкування і збереження та передачі інформації, адже за допомогою мови людина може звернутися до себе самої (саморегуляція поведінки, деякі випадки пригадування тощо), до однієї людини, до невизначеної безлічі людей, в тому числі і за умов, коли адресант і адресат можуть бути розділені в часі та просторі. Наприклад, у намірі адресанта може входити те, що його повідомлення буде сприйняте після його смерті (заповіти, щоденники, листи); повідомлення може бути адресоване ще ненародженим людям (закладення капсул з текстом у фундамент монументів, значних споруджень, тексти на фронтонах будинків, розраховані на сприйняття протягом десятиліть).

Слід зазначити, що збереження інформації у мові здійснюють на двох рівнях; по-перше, у самій мові, тобто в семантичних системах словника і граматики (це “бібліотека значень”); по-друге, за допомогою мови – у мовленні, тобто в усних і письмових повідомленнях, створених мовою (“бібліотека текстів”). Інформація, що становить семантику мови, відома всім, хто розмовляє цією мовою, незалежно від віку, походження, соціального стану. Ще до школи, тільки в процесі оволодіння мовою, у свідомості дитини формуються (не названі і до навчання не усвідомлені!) уявлення щодо часу і простору, дії, суб'єкта й об'єкта дії, кількості та якості, ознаки, причини, мети, наслідку, реальності і нереальності та багатьох інших обставин навколишнього світу. На відміну від мовної семантики, в основному відомої кожному, хто

говорить (термінологічна периферія загального словника тут, звичайно, не враховується), інформація, що міститься в текстах, відома окремим мовцям різною мірою відповідно до їхнього віку, походження, соціального стану, професії тощо.

Незважаючи на обмежений обсяг інформації, що становить семантику мови, вона відіграє винятково важливу роль в оволодінні всім інформаційним багатством людства в цілому та кожного окремого суспільства. Значення слів і зміст граматичних категорій – усі ці неточні й неглибокі “обивательські”, як про них писав Л.В. Щерба, уявлення щодо “клітинок” дійсності – закарбовували перший і багато в чому життєво важливий досвід освоєння людиною навколишньої дійсності. Ці вихідні уявлення в цілому не суперечать знанню, здобутому пізніше, навпаки, вони утворюють той фундамент, на якому поступово споруджуються стіни більш повного, глибокого й точного знання про світ. На відміну від інтенсивно мінливої інформації текстів, інформація, сконцентрована в мовній семантиці, характеризується винятковою стабільністю. Можна, наприклад, порівняти еволюцію уявлень про теплоту в історії природознавства і майже незмінність семантики слова тепло в історії мови. Фізикам легко домовитися і прийняти чергову концепцію теплоти, а повсякденна свідомість змінюється повільно, її влаштовують ті нечіткі, побутові уявлення, що люди пов'язують зі словом “тепло” [7].

Однак як соціальне явище, а не як індивідуально-психічне, мову почали розглядати лише в ХХ ст. В останній третині ХІХ ст. у мовознавстві панував так званий молодограматизм, і вихідним пунктом аналізу лінгвістів був мовець як носій “реальної мови”, а мова народу і діалекти визнавалися фікціями. Проте на основі творів Е. Дюркгейма та Л. Леві-Брюля і завдяки Ф. де Соссюру (а також і його учню А. Мейє) виникає протилежна думка: здатність людини до мовлення може проявлятися лише в суспільстві, у народі і чисто психічне явище, яким називали мову, не могло бути засобом спілкування між людьми. Найяскравішими і найцитованішими розробниками-початківцями напря-

му “соціологічного мовознавства” є Ф. де Соссюр, Л. Вітгенштейн, Сепір і Уорф; соціологічний погляд на мову також поділяли й такі вчені, як Ж. Вандрієс, Ш. Баллі, А. Сеше, А. Соммерфельт, Е. Бенвеніст тощо.

Філософською основою лінгвістичної теорії Соссюра стали, зокрема, соціологічні вчення О. Конта (положення про необхідність опису явищ, що розглядаються, без проникнення в їхню суть, а лише із встановленням суто зовнішніх зв'язків між ними, і положення про соціальну статичність та соціальну динаміку) та Е. Дюркгейма (ідеї визначення суспільства як своєрідної психічної сутності, асоціації багатьох свідомостей і виведений ним закон примусу, згідно з яким кожен соціальний факт є примусовим). Зокрема, це можна помітити у праці Соссюра “Курс загальної лінгвістики”, де простежується вплив “Курсу позитивної філософії” Конта.

“Курс загальної лінгвістики” починається з визначення об'єкта мовознавства. Оскільки мова є багатограним явищем (фізичним, фізіологічним, психічним, соціальним, особистісним тощо), то Соссюр вводить три важливі для його концепції терміни: *langage* – “лінгвальна діяльність”, *langue* – “мова” і *parole* – “мовлення”. Лінгвальна діяльність – це все, що стосується мовного феномену. Мова – це соціальний аспект лінгвальної діяльності, зовнішній щодо індивіда. Це система взаємопов'язаних елементів, обов'язкова для всіх членів певного колективу. Вона соціальна і нелінійна. Мовлення – це лінгвальна діяльність мінус мова. Воно індивідуальне, лінійне, має фізичний характер (пов'язане з акустичним аспектом). Якщо мова є найважливішою (суттєвою) частиною лінгвальної діяльності, то мовлення є випадковим і побічним явищем.

Єдиним й істинним об'єктом лінгвістики, за Соссюром, є мова, розглянута в самій собі й для себе [2]. В самих цих термінах новизни не було, а от їх послідовне розмежування хоч і звузило об'єкт лінгвістики, але зробило його чіткішим і доступнішим для огляду й виявилось перспективним. Згодом на цьому розмежуванні було проведено демаркацію

поміж фонологією і фонетикою. Із названим положенням пов'язане розмежування Соссюром внутрішньої лінгвістики, тобто лінгвістики власне мови, і зовнішньої лінгвістики, яка вивчає все, що є чужим для “організму” мови. До зовнішньої лінгвістики належать усі зв'язки, які можуть існувати між історією мови й історією раси чи цивілізації, відношення, які існують між мовою і політичною історією, історія літературних мов і все те, що має стосунок до географічного поширення мов та їх членування на діалекти.

Чи не головною заслугою Соссюра вважають утвердження системного підходу до вивчення мови, наголошення на необхідності вивчення мови як системи, тобто вивчення того внутрішнього в мові, що визначає її суть як засобу комунікації. Властивості будь-якого мовного елемента визначаються шляхом зіставлення його з іншими елементами. Природа мовної одиниці є несуттєвою, важлива її протиставленість іншим одиницям. Так Соссюр вводить нове для лінгвістики поняття значенності (цінності) як реляційної властивості одиниць мови. Для пояснення цього поняття він наводить приклад зі сфери шахів. Кінь сам по собі не є елементом гри, тому що поза полем на дошці, яке він займає, та іншими умовами гри він для гравця незначимий; він стає реальним і конкретним елементом у грі лише настільки, наскільки наділений значенністю і нерозривно пов'язаний з нею. Будь-який предмет, що не має з ним жодної подібності, може бути ототожнений із конем, якщо йому буде надано ту саму значенність.

Щодо мови поняття значенності Соссюр ілюструє таким прикладом: французьке слово *mouton* за значенням збігається з англійським *sheep* – “баран”, однак значенність у них різна, бо м'ясо з барана у французькій мові позначається тим самим словом, а в англійській мові (як і в українській) іншим словом – *mutton*, “баранина” [2]. Таким чином, за Соссюром, мова є системою, всі елементи якої утворюють ціле, а значенність одного елемента виникає тільки з одночасної наявності інших. Через системний підхід Соссюр дій-

шов висновку, що мова – це форма, а не субстанція.

Мова, за Соссюром, є найважливішою знаковою системою. Під знаком він розумів двосторонню одиницю, що має певне вираження і певний зміст. Мовний знак пов'язує не річ і її назву, а термін й акустичний образ, останній є психічним відображенням звучання, уявленням, що ми отримуємо про нього за допомогою наших органів чуття. Дві сторони знака, що їх Соссюр називає відповідно позначувальним і позначуваним, невідокремлювані одна від одної так само, як дві сторони аркуша паперу. Найважливішими властивостями знака є довільність (позначувальне і позначуване не мають природного зв'язку) і лінійність (протяжність). Водночас Соссюр зазначає, що якщо стосовно вираженого терміну позначувальне є вільно вибраним, то щодо мовного колективу воно є не вільним, а нав'язаним. Мові ніби кажуть: “Вибирай!”, але тут же додають: “ось той знак, а не інший!”. У мові та в мовознавстві Соссюр розмежував два аспекти: *синхронію* і *діахронію*. *Синхронія* – це вісь одночасовості, де розташовуються явища, що співіснують у мові, і де немає впливу часу. *Діахронія* – це вісь послідовності, де кожне окреме явище розміщується в часовому розвитку з усіма змінами [2].

Відповідно він розрізняє дві лінгвістики: синхронічну й діахронічну. Подібне розрізнення існувало й до нього. Так, скажімо, граматики Пор-Рояля була синхронічною. На важливість синхронічного вивчення мови вказував Бодуен де Куртене, тоді як представники порівняльно-історичного мовознавства досліджували мову в діахронії. Однак Соссюр проводить це розрізнення послідовно і надає йому значення методологічного принципу. Порівняння синхронічної лінгвістики з діахронічною на той час було сміливим кроком, бо описову (синхронічну) лінгвістику тоді вважали ненауковою, розглядали її як практичну дисципліну, яка надавалася для викладачів гімназій, а не для університетського професора. Соссюр, по суті, реабілітував синхронічну лінгвістику. На його думку, лінгвістика відводила надто велике місце історії, а тому їй потрібно було повернутися до

статичної точки зору традиційної граматики, але вже сприйнятої по-новому, збагаченої новими техніками й оновленої історичним методом, що допомагає краще розуміти стан мови.

Протиставлення синхронії й діахронії докорінно змінило спрямованість лінгвістики ХХ ст., відкрило шлях до зосередження на синхронічній лінгвістиці, яка відставала від діахронічної. Це допомогло лінгвістиці вийти з кризи, в якій вона на той час опинилася. На думку коментаторів творчості Соссюра, не можна погодитися лише з його тезою щодо системності синхронії і несистемності діахронії. Як показали дослідження нашого часу, зміни в мові мають системний характер, тому нині практикується системний підхід і до діахронічного аспекту мови.

Висновки. Таким чином, оскільки мова стала основою нового безпечнішого життя, всі аспекти реальності для первісних людей набули структурованості і “профільтрованості” крізь мову. З цього приводу П. Бергер і Б. Бергер зазначають, що “мова є першим фундаментальним інститутом суспільства, як і першим інститутом, з яким індивід зустрічається біографічно, тому що всі інші інститути, якими б різноманітними не були їх цілі і характеристики, вибудовуються на фундаментальних регуляторних патернах (зразках) мови. Держава, економіка, освітня система і які завгодно інші системи залежать від лінгвістичного спорудження класифікацій, понять, імперативів для дій індивідів, тобто вони залежать від світу значень, який був сконструйований засобами мови, і можуть продовжувати своє існування лише за допомогою мови” [8, с. 93–94].

За допомогою мови людьми виконуються такі соціальні функції, як: комунікація між людьми; передача інформації в процесі соціалізації щодо існуючого порядку речей, людей, явищ і закономірностей; регуляція стилю мислення і поведінки людей у суспільстві; можливість зробити повідомлення за умов знаходження адресанта та адресата на великій відстані у часі або/і просторі; формування базових уявлень щодо світу в процесі освоєння семантики мови; диференціація людей за соціальними статусами під час мовлення.

Першим, хто відмітив, що індивідуальне мовлення є випадковим і побічним, хоча воно і стає джерелом оновлення, але поширюється і залишається у мові лише те, що приймається усіма членами певного колективу, був Ф. де Соссюр. Його внеском у майбутню соціологію мови були: по-перше, акцент на синхронії (хоча схожі ідеї вже мали місце у працях Фортунатова, Бодуена де Куртене, Крушевського тощо, але Соссюр сформулював їх найчіткіше, привів їх у струнку систему в межах тогочасної лінгвістичної парадигми); по-друге, визначення кола першочергових завдань мовознавства, спрямованих на розкриття характеру мови та її структури; по-третє, наголос на необхідності розрізнення мови і мовлення, тому що мова є зовнішньою, соціальною і об'єктивною, а мовлення – індивідуальним і суб'єктивним; по-четверте, відмічання важливості значенності слів та вимушеності

їх застосування у різних мовних колективах.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Окрім сосюрівської теорії – першого “кита” соціології мови – на увагу заслуговують концепція мовних ігор Л. Вітгенштейна і теорія лінгвістичної відносності Сепіра-Уорфа.

Список використаних джерел

1. Кондрашов Н.А. История лингвистических учений. – М. : Просвещение, 1979. – 224 с.
2. Соссюр Ф. Курс общей лингвистики / Ф. Соссюр ; пер. с франц. А.М. Сухотина, переработанный А. А. Холодовичем // Он же. Труды по языкознанию / под ред. А.А. Холодовича. – М. : Прогресс, 1977. – С. 31–273. – Режим доступа : http://www.biblioclub.ru/author.php?action=book&auth_id=2157
3. Шер Я.А. Происхождение знакового поведения / Я.А. Шер, Л.Б. Вишняцкий,

Н.С. Бледнова. – М. : Научный мир, 2004. – 280 с.

4. Ичас М. О природе живого: механизмы и смысл / М. Ичас. – М. : Мир, 1994.
5. Якушин Б.В. Гипотезы о происхождении языка / Б.В. Якушин – М., 1985.
6. Сафронова М.В. Функции естественных языков / М.В. Сафронова. – Режим доступа : http://bank.orenipk.ru/Text/t37_237.htm
7. Мечковская Н.Б. Социальная лингвистика : [пособие для студентов гуманитарных вузов и учащихся лицеев]. – 2-е изд., испр. – М. : Аспект-Пресс, 2000. – 206 с. – Режим доступа : <http://lib.socio.msu.ru/l/library?e=d-000-00---001ucheb--00-0-0-0prompt-10---4-----0-11--1-ru-50---20-help---00031-001-1-0windowsZz-1251-10&a=d&c=01ucheb&cl=CL1&d=HASH010a3b07ac3e27a72e85a358.2>
8. Бергер П.Л. Социология: биографический подход / П.Л. Бергер, Б. Берге // Личностно-ориентированная социология. – М. : Академический проект, 2004. – С. 25–398.

Делегация державної служби зайнятості здійснила робочий візит до Угорської Республіки

1–7 червня 2010 року в місті Феніодлігет (Угорська Республіка) в рамках дев'ятнадцятої щорічної зустрічі представників європейських служб зайнятості та угорських регіональних центрів зайнятості перебувала з робочим візитом делегація Державного центру зайнятості на чолі з начальником управління організації матеріально-технічного забезпечення Державного центру зайнятості О. Травлосом.

Під час візиту відбулася низка робочих зустрічей з представниками керівної ланки Національного Бюро з працевлаштування Угорщини, а саме директором – паном Каролі Піріші та начальником міжнародного Департаменту – паном Гезею Ковачем, з представниками галузі організації профнавчання, капітального будівництва, надання матеріально-технічного забезпечення, відділів статистики та аналітики, департаментів служб зайнятості таких країн, як Угорщина, Австрія, Німеччина, Болгарія, Румунія, Хорватія, Сербія, Естонія, Словаччина, Словенія, Болгарія, Польща, Чехія, Литва, Латвія, Чорногорія.

Також у рамках зустрічі представників європейських служб зайнятості та угорських регіональних центрів зайнятості було проведено низку спортивних змагань. Команда державної служби зайнятості України поїла перше місце серед 27 футбольних та друге місце серед 24 баскетбольних команд.